Gemeente Borne

Jaarverslag 2025

Rekenkamer Borne

Borne, maart 2026

Voorwoord

De Rekenkamer Borne draagt bij aan de kwaliteit van het gemeentelijk bestuur door onafhankelijk onderzoek te verrichten naar de doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid van het door de gemeente gevoerde beleid en bestuur, zoals bedoeld in artikel 182 van de Gemeentewet. Met haar onderzoeken ondersteunt de Rekenkamer de gemeenteraad in zijn kaderstellende en controlerende rol.

Met dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over de werkzaamheden van de Rekenkamer in 2025 en blikken wij vooruit op de activiteiten in de komende periode. Het opstellen van een jaarverslag is een wettelijke verplichting (Gemeentewet, artikel 185 lid 3). Het verslag wordt aangeboden aan de gemeenteraad en het college en wordt gepubliceerd op de website van de gemeente Borne.

Het afgelopen jaar stond voor de Rekenkamer in het teken van verdere ontwikkeling en verdieping van het rekenkamerwerk binnen de gemeente Borne. Als Rekenkamer werken wij op een goede en professionele wijze samen. Daarbij worden wij op deskundige wijze ondersteund door onze secretaris. Deze samenwerking vormt een belangrijke basis voor zorgvuldig en onafhankelijk onderzoek.

Ook de samenwerking met de klankbordgroep van de gemeenteraad ervaren wij als waardevol. De gesprekken met deze groep helpen ons om zicht te houden op onderwerpen die leven binnen de gemeenteraad en ondersteunen ons bij het bepalen van relevante onderzoeksthema’s.

De onderzoeken die in 2025 zijn uitgevoerd hebben daarnaast bijgedragen aan een goede en constructieve samenwerking met de gemeentelijke organisatie. Die verbinding is van belang voor een zorgvuldig verloop van onderzoeken en voor het vergroten van de bruikbaarheid van de aanbevelingen. Wij waarderen de openheid en medewerking die wij daarbij hebben ervaren en willen deze samenwerking in de komende jaren graag bestendigen en verder versterken.

In 2026 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De Rekenkamer zal na de verkiezingen kennismaken met de nieuwe fracties. De Rekenkamer gaat ervan uit dat bij de introductie van de nieuwe raad ook aandacht wordt besteed aan de rol en werkwijze van de Rekenkamer. Wij vinden het belangrijk om in een vroeg stadium met de nieuwe raad in gesprek te gaan over de rol van de Rekenkamer en de wijze waarop rekenkameronderzoek kan bijdragen aan het werk van de gemeenteraad.

Wij hopen dat de onderzoeken en inzichten uit het afgelopen jaar een bijdrage leveren aan het gesprek over de verdere ontwikkeling van het gemeentelijk bestuur in Borne. De Rekenkamer blijft zich inzetten voor onafhankelijk en zorgvuldig uitgevoerd onderzoek dat de gemeenteraad ondersteunt bij zijn kaderstellende en controlerende rol en dat bijdraagt aan transparantie, reflectie en verbetering van het gemeentelijk bestuur.

Namens de Rekenkamer Borne,

Jantine Langenhof
Voorzitter

1. Samenstelling Rekenkamer

De Rekenkamer Borne bestaat uit drie leden en is geïnstalleerd op 15 november 2022.

De Rekenkamer bestaat uit:
- Jantine Langenhof (voorzitter)
- André de Boer (lid)
- Ruud Kousman (lid)
- Stefan van de Graaf (secretaris).

André de Boer heeft aangekondigd per 1 april 2026 zijn werkzaamheden voor de Rekenkamer te beëindigen. In 2026 zal daarom een procedure worden gestart voor de werving van een nieuw lid.

1.1 Samenstelling klankbordgroep

De klankbordgroep bestaat uit:
- Judith Prakken
- Ernst Janssen
- Bo ter Braak
- Jim Hendriks

2. Uitgevoerde Onderzoeken in 2025

In 2025 heeft de Rekenkamer Borne verschillende onderzoeken uitgevoerd en aan enkele onderzoeksactiviteiten deelgenomen. Deze onderzoeken hadden zowel een lokaal als een regionaal karakter en waren gericht op het versterken van het inzicht van de gemeenteraad in het functioneren van beleid, uitvoering en regionale samenwerking. In dit hoofdstuk worden de onderzoeken en onderzoeksactiviteiten uit 2025 kort toegelicht.

2.1. Onderzoek Kwaliteit van de Dienstverlening gemeente Borne

In november 2025 heeft de Rekenkamer het rapport Kwaliteit van de dienstverlening van de gemeente Borne afgerond.

Aanleiding voor dit onderzoek waren signalen vanuit de gemeenteraad over onder meer de bereikbaarheid van de gemeente, de afhandeling van aanvragen en de digitale toegankelijkheid van de dienstverlening. De centrale vraag van het onderzoek was in hoeverre de gemeente Borne effectief stuurt op de ontwikkeling van de kwaliteit van haar dienstverlening.

Uit het onderzoek blijkt dat een actuele en integrale visie op dienstverlening ontbreekt en dat de monitoring en rapportage over de kwaliteit van de dienstverlening richting de raad beperkt zijn ingericht. Tegelijkertijd laat het onderzoek zien dat inwoners de dienstverlening waarderen en dat medewerkers overwegend als vriendelijk en betrokken worden ervaren.

De Rekenkamer constateert dat de organisatie de intentie heeft om klantgericht en toegankelijk te werken, maar dat verdere professionalisering mogelijk is. Het rapport bevat de volgende aanbevelingen:

a) Actualiseer de visie op dienstverlening.

b) Betrek de raad actief bij het vaststellen van strategische uitgangspunten en ambities voor dienstverlening.
c) Maak monitoring en rapportage structureel onderdeel van de kwaliteitsverbetering.
d) Borg kwaliteit met duidelijke processen en servicenormen.

Het rapport is op 3 maart 2026 door de raad besproken en de aanbevelingen zijn overgenomen.

2.2. Regionaal Rekenkameronderzoek Twentse samenwerking

In 2025 is het gezamenlijke onderzoek naar de Twentse samenwerking afgerond onder de titel *Zicht op zeggenschap*. Dit onderzoek is uitgevoerd door Berenschot in opdracht van dertien Twentse rekenkamers, waaronder de Rekenkamer Borne.

Het onderzoek had tot doel inzicht te geven in de mate waarin gemeenteraden invloed kunnen uitoefenen op regionale samenwerkingsverbanden en in hoeverre risico's bestaan op een democratisch tekort. Daarbij is gekeken naar zowel formele gemeenschappelijke regelingen als informele en privaatrechtelijke samenwerkingsvormen.

Uit het onderzoek blijkt dat de formele governance bij gemeenschappelijke regelingen in het algemeen voldoet aan de wettelijke vereisten. Tegelijkertijd blijkt dat de feitelijke invloed van gemeenteraden sterk afhankelijk is van de kwaliteit van de informatievoorziening en van de wisselwerking tussen raad en college. Daarnaast ontbreekt in veel gemeenten een integraal overzicht van alle samenwerkingsverbanden waarin wordt geparticipeerd.

Voor de Rekenkamer Borne betekende dit onderzoek een intensieve regionale samenwerking en een inhoudelijke bijdrage aan het bredere debat over democratische legitimiteit en bestuurlijke sturing binnen regionale samenwerkingsverbanden in Twente. Het onderzoek is op 29 september 2025 in de raadsvergadering behandeld.

2.3. Quickscan verbonden partijen

Net als in voorgaande jaren heeft de Rekenkamer Borne deelgenomen aan de gezamenlijke Twentse quickscan van de jaarstukken van verbonden partijen en gemeenschappelijke regelingen. De quickscan is op 19 mei 2025 aangeboden aan de gemeenteraad.

De quickscan van 2025 is uitgevoerd door dr. J.A.M. de Kruijf in opdracht van de samenwerkende Twentse rekenkamers. De analyse richt zich op begrotingen, jaarrekeningen en kadernota's van diverse gemeenschappelijke regelingen binnen Twente.

Het doel van deze quickscan is om gemeenteraden te ondersteunen bij hun kaderstellende en controlerende rol door relevante financiële en beleidsmatige aandachtspunten inzichtelijk te maken.

In de editie van 2025 is onder meer gewezen op verschillen in de onderbouwing van personeelskosten, het ontbreken van inzicht in de structurele doorwerking van financiële ontwikkelingen en aandachtspunten op het gebied van ICT, gegevensuitwisseling en digitalisering.

2.4. Doe-Mee onderzoek onderbesteding

In 2025 heeft de Rekenkamer Borne deelgenomen aan het landelijke Doe-Mee-onderzoek van de Vereniging van Rekenkamers.

Dit onderzoek richt zich op het fenomeen onderbesteding: de verschillen tussen begrote en gerealiseerde uitgaven. Met deze gezamenlijke onderzoeksinspanning wordt inzicht verkregen in de mate waarin begrotingen aansluiten bij de uitvoering van beleid en welke factoren van invloed zijn op financiële afwijkingen.

De resultaten van dit onderzoek worden begin 2026 verwacht. De Rekenkamer zal op een later moment bepalen op welke wijze de bevindingen met de gemeenteraad worden gedeeld.

3. Onderzoek in eigen beheer

De Rekenkamer voert een deel van haar onderzoeken in eigen beheer uit. Deze werkwijze biedt voordelen, zoals een grotere inhoudelijke betrokkenheid bij het onderzoek en flexibiliteit in de uitvoering.

Tegelijkertijd kent deze werkwijze ook beperkingen. Het uitvoeren van onderzoek vraagt een aanzienlijke tijdsinvestering van zowel de leden van de Rekenkamer als de secretaris. Daarnaast beschikt de Rekenkamer in principe niet over een afzonderlijk onderzoeksbudget. Hierdoor is het niet altijd mogelijk om specifieke onderdelen van onderzoek extern te laten uitvoeren of aanvullende specialistische expertise in te huren, tenzij hiervoor afzonderlijk budget wordt toegekend.

Dit kan invloed hebben op de doorlooptijd en de reikwijdte van onderzoeken. De Rekenkamer blijft daarom steeds een zorgvuldige afweging maken tussen het uitvoeren van onderzoek in eigen beheer en het inschakelen van externe ondersteuning waar dat meerwaarde heeft. Wanneer dat voor een onderzoek noodzakelijk blijkt, kan de Rekenkamer de gemeenteraad verzoeken om hiervoor middelen beschikbaar te stellen. Bij het onderzoek naar de kwaliteit van dienstverlening heeft de Rekenkamer gebruik gemaakt van de diensten van Kennispunt Twente. Hierdoor heeft de Rekenkamer het budget in 2025 overschreden.

4. Onderzoeksplan 2026

Voor 2026 oriënteert de Rekenkamer zich op een mogelijk onderzoek naar het leerlingenvervoer. In de voorbereidende fase worden mogelijke onderzoeksonderwerpen verzameld in een longlist, die vervolgens wordt teruggebracht tot een shortlist. Daarbij wordt onder meer gekeken naar de relevantie voor de gemeenteraad, de haalbaarheid van het onderzoek en de uitvoerbaarheid binnen de beschikbare capaciteit, tijd en middelen.

De oriëntatie op mogelijke onderzoeksonderwerpen wordt besproken met de klankbordgroep vanuit de gemeenteraad. Daarnaast wordt, waar passend, afstemming gezocht met de gemeentesecretaris en de betrokken manager om een goed beeld te krijgen van de context van het onderwerp en de praktische uitvoerbaarheid van een onderzoek. Op basis van deze verkenning besluit de Rekenkamer of een volledig onderzoek wordt gestart en wat de exacte afbakening daarvan zal zijn.

Daarnaast weegt de Rekenkamer per geval zorgvuldig af of wordt deelgenomen aan regionale of landelijke onderzoeken, bijvoorbeeld in samenwerking met andere Twentse rekenkamers of in het kader van onderzoeken van de Vereniging van Rekenkamers. Ook wordt per jaar beoordeeld of deelname aan de regionale quickscan van verbonden partijen wenselijk en passend is. Hiermee kan waar mogelijk worden bijgedragen aan kennisuitwisseling tussen rekenkamers en wordt de gemeenteraad ondersteund bij zijn kaderstellende en controlerende rol.

5. Financiën

Het financiële overzicht over 2025 laat zien dat de Rekenkamer het beschikbare budget heeft overschreden met een bedrag van € 4.717,31 (18,5%). De belangrijkste oorzaak hiervan zijn de eenmalige kosten die zijn gemaakt voor het onderzoek naar de kwaliteit van de dienstverlening. Voor dit onderzoek is een enquête onder inwoners uitgevoerd door een externe partij (Kennispunt Twente).

Budget voor de Rekenkamer over 2025:

	Inkomsten	Uitgaven
Budget 2025	€ 25.500,00	
Vergoedingen rekenkamerleden (bruto)		€ 19.937,00
Lidmaatschap NVRR		€ 443,00
Quick scan verbonden partijen		€ 251,88
Kosten regionaal onderzoek Twentse samenwerking		€ 1.449,72
Doe Mee Onderzoek		€ 503,76
Extra kosten onderzoek dienstverlening (enquête)		€ 7.631,95
Totaal	**€ 25.500,00**	**€ 30.217,31**

6. Tot slot

De Rekenkamer Borne blijft zich inzetten voor onafhankelijk en zorgvuldig uitgevoerd onderzoek dat bijdraagt aan transparantie, versterking van de kaderstellende en controlerende rol van de gemeenteraad en verbetering van het lokaal bestuur.

De Rekenkamer ziet uit naar een voortzetting van de constructieve samenwerking met de gemeenteraad, het college en de gemeentelijke organisatie in 2026.

Heeft u vragen over een onderzoek van de Rekenkamer of wilt u een suggestie doen voor toekomstig onderzoek, dan kunt u contact opnemen met de secretaris via griffie@borne.nl.